

Johanna Jönsson: Anförande om asylrätt och Sveriges ansvar i flyktingkrisen

Datum

3 december 2015

Plats

Riksdagen

1 För snart tre månader sedan stod jag på en strand i Turkiet. Solen lyste, och man kunde tydligt se de vita husen i de grekiska byarna på andra sidan. I sanden runt mina fötter låg det kläder. Kläder från människor som har försökt att ta sig över, riskerat sina liv för att åka från Turkiet till Grekland, in i EU.

5

Den här resan är livsfarlig, bara för att den är förbjuden. I måndags, strax efter att EU hade skrivit på sitt nya samarbetsavtal med Turkiet, fick jag rapporter från mina vänner i Izmir om att 1 400 personer hade samlats ihop av polisen, förts till ett slutet, låst förvar, för att sedan antingen utvisas eller skickas till läger i andra delen av landet. Läger, tält där de kommer tvingas sitta sysslolösa tills den dagen när Turkiet bestämmer sig för att de kan utvisas. Turkiet har ju nämligen ingen asylrätt för syrier, afghaner eller irakier. I Turkiet är de på nåder. De släpps in på nåder. De får stanna på nåder.

15 Med vinterkyla och hårdare gränsbevakning, som gör färden ännu farligare, kommer antalet som försöker ta sig in i EU att minska. Men det fortsätter nu att komma väldigt många till Grekland, och många blir fast i Grekland eftersom Balkanländerna har infört regler som gör att man stoppar alla som inte kan bevisa att man är afghan, syrier eller irakier.

20

Samtidigt, i Danmark, säger man att man kommer göra allt man kan för att minska antalet flyktingar som söker sig dit eller som får stanna där. I Finland har man fryst alla asylprövningar för att fler ska kunna utvisas. I land efter land i EU inför man gränsbevakning och regler som gör att flyktingar ska söka sig någon annanstans.

25

Länge var Sverige det goda exemplet. Ett exempel som människor i andra länder kunde använda sig av för att kräva att deras länder skulle ta ett större ansvar, ta emot fler. Landet som vid varje toppmöte stod upp för människors rätt att söka

skydd, som rak i ryggen krävde att andra skulle göra mer. Det är borta nu. Det är borta nu med de förändringar av asyllagstiftningen som regeringen har begärt.

35 Vi har nu gett oss in i det cyniska spel där land efter land knuffar flyktingarna till någon annan, någon annanstans. Värst av de här förslagen är det ID-krav som regeringen nu vill snabbt processa igenom riksdagen. Det kan låta som en rimlig grej – det är väl bra om vi har koll på vilka som finns i landet – men saken är den att man faktiskt tar bort möjligheten för människor utan giltiga ID-handlingar att söka asyl i Sverige. Det är sanningen med det här förslaget.

40

Det betyder att han som var på väg hem från jobbet och fick höra att Assads styrkor hade ockuperat hans hus där passet fanns, inte längre släpps in. Hon som lyckades fly från en Daesh-terrorist – är det verkligen konstigt att hon inte lyckades få med sig passet? Alla de barn som har fötts av afghanska föräldrar på flykt i Iran. Alla de som aldrig begärde ut några ID-handlingar, många av dem 45 kvinnor och barn. Eller de som har fått sina pass stulna på vägen genom Europa av kriminella ligor och av människosmugglare.

De ska inte längre släppas in.

50

Samtidigt hävdar regeringens representanter – de människor som utgör regeringen – att man värnar asylrätten, när man nu gör allt man kan för att sätta upp hinder i vägen för de allra mest utsatta. När man nu hänvisar flyktingar till ännu en livsfarlig båtferd, ännu en resa fastbunden under en lastbil, ännu fler 55 långa vandringar genom skogar och över berg – ”värnar asylrätten”.

”Men vi behöver ju ett andrum”, säger vissa. En halvhalt för att hinna återhämta oss lite. Vi behöver utbilda fler socialsekreterare och SFI-lärare, hinna bygga fler bostäder. Vi behöver först fokusera på att svälja undan alla de som redan har 60 kommit. Sen, kanske, möjligen, någon gång, kan vi släppa in fler.

Och ja, med svenska mått mätt är läget ansträngt. Det är ansträngt i ett land där man år efter år har ökat kraven, höjt standarden och byggt byråkratiska system för precis allt. Där blir det motsättningar när verkligheten inte längre passar in i 65 mallen.

Jag ber er bara fundera på en sak: Vad skulle hända om Libanon, Jordanien och Turkiet skulle kräva andrum? Vad skulle hända om de skulle sätta tvärstopp vid

70 gränsen mot Syrien? Vad skulle hända då?

För det är ju dit vi är på väg. Allt hänger ihop, och vi har ett stort ansvar i det här, precis som alla andra. Det vi behöver fundera över är vilken roll vi vill spela i det här. Den som tror att det enkelt och humant går att stoppa människor på flykt har dålig koll, både på historien och på vår nutid.

Igår, i integrationsdebatten, stod jag här och pratade om hur vi kan ändra systemen så att fler kan försörja sig själva, så att bostäder kan byggas, så att människor kan hitta sovplatser, så att konflikter kan minimeras, så att kostnaderna kan minska. Det finns väldigt mycket att ta tag i.

Men nu står jag här och jag vädjar. Jag vädjar till er, och jag vädjar till alla som lyssnar där ute: Gör inte det här. Snälla, gör inte det här. Splittra inte familjer. Utsätt inte människor för ännu större risker och ännu mer lidande. Låt inte Sverige ge sig in på den här vägen.

Jag säger inte att vi ska hjälpa alla i hela världen. Det enda jag säger är att vi inte ska knuffa tillbaka dem till det de med all sin kraft försöker fly ifrån.

90 Tack.

Taggar

2010-tal, 2015, Centerpartiet, Kvinna, Politiska tal, Riksdagen

95 **URI**

<https://www.svenskatal.se/tale/johanna-jonsson-anforande-om-asylratt-och-sveriges-ansvar-i-flyktingkrisen>

100

105